

Referanser:

Arkivsak: 21/00157-1

Saksdokumenter:

KR 24.1/21 Sak til KM 2021 vedlegg A ressursbank.docx

KR 24.2/21 Sak til KM 2021 vedlegg B nattverd.pdf

KR 24.3/21 Sak til KM 2021 vedlegg C OVF.pdf

Innmeldte saker til Kirkemøtet

Sammendrag

Det er innen Kirkemøtets meldefrist registrert tre ulike saker til behandling på Kirkemøtet 2021. Dette er saker om kirkens ressursbank, nattverd i hjemmet og Opplysningsvesenets fonds fremtid.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

A. Kirkemøtet overlater til Kirkerådet å vurdere om det skal vedtas retningslinjer for www.ressursbanken.no.

B. Kirkemøtet igangsetter ikke en sak om endring i tjenesteordning for biskoper med mål om at leke medlemmer av Den norske kirke skal ha generell fullmakt til å forrette nattverd i hjemmet.

C. Kirkemøtet tar Kirkerådets redegjørelse om Opplysningsvesenets fonds fremtid til orientering.

Saksorientering

Det er meldt tre saker til Kirkemøtet 2021 fra andre instanser enn Kirkerådet:

- Sak om retningslinjer for kirkens ressursbank er meldt av kirkemøtemedlem Therese Egebakken,
- Sak om nattverd i hjemmet er meldt av kirkemøtemedlem og representant for Bønnelista Jo Hedberg og
- Sak om Opplysningsvesenets fonds fremtid er meldt av ovennevnte Jo Hedberg.

Alle tre saker er meldt innen fristen som er senest 14 uker før Kirkemøtet, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 2-2. I henhold til forretningsorden § 2-1 har medlemmer av Kirkemøtet anledning til å melde saker til behandling.

A. Forslag: Retningslinjer for kirkens ressursbank

Kirkemøtemedlem Therese Egebakken har fremmet forslag om at Kirkemøtet skal behandle retningslinjer for nettstedet Ressursbanken. Retningslinjer skal omhandle innholdet til Ressursbanken.

Det vises til vedlegg A for presentasjon av forslaget, brev fra Therese Egebakken 3. januar 2021.

Kirkerådets vurdering:

Nettstedet Ressursbanken.no ble etablert som støtte for menighetenes utøvende trosopplæringsarbeid og var da strukturert ut fra Plan for trosopplæring. Det siste året har nettsiden gradvis bli utvidet til å inkludere ressurser fra andre fagområder. I dag ligger det også ressurser for diakoni, skole-kirke, kommunikasjon og gudstjenesteliv på nettsiden, samt opptak fra den kirkefaglige webinarserien.

Ressursbanken.no utvikles både ved at lokale og regionale aktører i og tett på Den norske kirke sender inn forslag til ressurser, og ved at Kirkerådet tar initiativ til utvikling eller innhenting av ressurser. Mange av ressursene er utviklet etter at prosjekter har fått tildelt utviklingsmidler knyttet til trosopplæringen. Det finnes per i dag ikke vedtatte retningslinjer for ressursbanken.

Kirkerådet vil være rett instans for behandling av saken.

B. Forslag: Nattverd i hjemmet

Bønnelista har foreslått at døpte medlemmer over 18 år skal kunne forrette nattverd i hjemmet etter liturgien i Nattverdgdustjeneste utenom høymessen. Det vises til vedlegg B for presentasjon av forslaget, brev fra Bønnelista 2. januar 2021.

Kirkerådets vurdering:

I henhold til tjenesteordning for biskoper § 1 skal biskoper se til at «prestene forvalter sakramentene, forkynner og selv lever i overensstemmelse med den kristne tro». § 10 slår fast at «Biskopen kan gi egnede lekfolk som på ansvar og under tilsyn av prest utfører assisterende tjeneste under tjenestefrihet eller ledighet i en prestestilling, fullmakt til å forrette forordnede gudstjenester, dåp, nattverd og gravferd».

Dette uttrykker at all forvaltning av sakramenter i Den norske kirke skjer under biskopens tilsyn. I tråd med dette har biskopen allerede anledning til å gi «egnede lekfolk» fullmakt til å forrette nattverd under tilsyn av prest. Skal denne fullmakten utvides slik at leke medlemmer av Den norske kirke får generell fullmakt til å forrette nattverd i hjemmet, må tjenesteordning for biskoper endres.

Kirkerådet legger til grunn at en slik fullmakt ikke ville innebære utarbeidelse av en ny liturgi, siden nattverdliturgien fra hovedgudstjenesten i prinsippet kan anvendes. Endring i tjenesteordning for biskoper forutsetter imidlertid en saksutredning med blant annet høring, som først kan komme til Kirkemøtet i 2022.

Kirkerådet viser til at preses i mars 2020 ga pårørende mulighet til å forrette nattverd i de tilfeller der presten ikke kan være i fysisk kontakt med en koronasmittet person. I den nåværende situasjonen med vaksinerings av den norske befolkningen i 2021, med en sannsynlig sterk reduksjon i smitte fram mot Kirkemøtet 2022, mener Kirkerådet det ikke er behov for en videre fullmakt til leke medlemmer om å forrette nattverd.

Kirkerådet ser ikke behov for å endre Den norske kirkes ordning for at lekfolk kan gjennomføre nattverd. Kirkerådet anbefaler at det ikke igangsettes arbeid med å endre tjenesteordning for biskoper med dette som målsetning.

C. Forslag: Opplysningsvesenets fonds fremtid

Bønnelista foreslår at spørsmålet om Opplysningsvesenets fonds fremtid skal behandles av Kirkemøtet. Det vises til vedlegg C for presentasjon av forslaget, brev fra Bønnelista 30. desember 2020.

Kirkerådets vurdering:

21. juni 2019 sendte regjeringen Solberg ut en stortingsmelding om eierspørsmålet til Opplysningsvesenets fond (Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*).

Departementet la der frem *to hovedalternativer* for en løsning av eierspørsmålet, begge alternativene bygger på fondets kirkelige tilhørighet og den betydningen fondet alltid har hatt for kirken.

- Full eiendomsrett til hele fondet (med noen få unntak) og da som fri egenkapital (meldingen kapittel 7)
- Overføring bare av enkelte eiendommer «som gjennom sin bruk, beliggenhet eller historie representerer en særskilt verdi for kirken», mens «størstedelen av fondets verdier» overføres til staten. Denne siste delen av fondet skal verdsettes og skal *verdimessig* i sin helhet benyttes til bevaring av de kulturhistorisk viktige kirkebygg (meldingen kapittel 8).

Departementet tilrådte det andre alternativet, det såkalte *delingsalternativet*. Se meldingen kapittel 10.

I meldingen ble det lagt til grunn at Den norske kirke, ved valg av nevnte løsning om deling, skal tilføres nødvendige midler for istandsetting og drift av de eiendommene som blir overført.

I Innst. 209 S (2019–2020) gav en enstemmig komité ultimo mars 2019 sin tilslutning til hovedkonklusjonene i meldingen, herunder til departementets forslag til løsning av de fremtidige eierforhold.

Kirkerådet behandlet stortingsmeldingen på sitt møte i september 2019. Kirkerådet støttet departementets og stortingskomiteens forslag og traff følgende vedtak i saken (sak KR-sak 50/19):

1. Direktøren gis mandat til å forhandle frem en løsning for eierskap, fordeling og forvaltning av verdiene i Opplysningsvesenets fond.
2. Forhandlingsresultatet legges frem for Kirkerådet for godkjenning.

Ved Stortingets behandling av komiteinnstillingen 14. april 2020 ble det truffet vedtak blant annet om at staten og kirken skal være likeverdige parter i prosessen som skal avklare hvilke eiendommer kirken skal overta og at kirkens verdier skilles ut først. Deretter gjør staten egne vurderinger av forvaltning av de verdier som ligger igjen i fondet.

Departementet antok i stortingsmeldingen at oppgaven med å identifisere og skille ut de eiendommene som det er aktuelt å overføre til Den norske kirke, bør organiseres i et særskilt prosjekt under ledelse av forvaltningsorganet for fondet. Se meldingen side 96. Dette prosjektet kom i gang i juni 2020 og forslag skal oversendes Barne-og familiedepartementet før 1.juli 2021. Kirkerådet planlegger å gi en bred orientering om det pågående arbeidet for Kirkemøtet våren 2021. Det legges opp til at Kirkerådet på sitt møte i mars 2021 kan gjøre vedtak om en slik orientering.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken antas ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser.